

ШЫНГА ЧАГААЛАР

А Ж Ы Р КҮҮСЕТТИНЕР

Шом-Шумуш, Алар-Таштун, Да-Шумуш, Көгөн-Булактын, Байжымын, Теректинин, Шендик, албек олар-беленерин сирини чайлаарында мал сүрүгү дика арым. Ында Чоюн-Хемчик районуну Ленин атына колхозунун ээр болгон баа маан база оларга турар. Колхозчу малчылар маалыматтар ажалга-тез алаан хандырып турган, толкоруна 1974 чылдын шалкыны ишти болдулар дээр сорукур ажалдаш, чылдык бири чартында эки түнөөдөрүн чейил агаан.

ЭКИ ТҮННӨЛДӨР

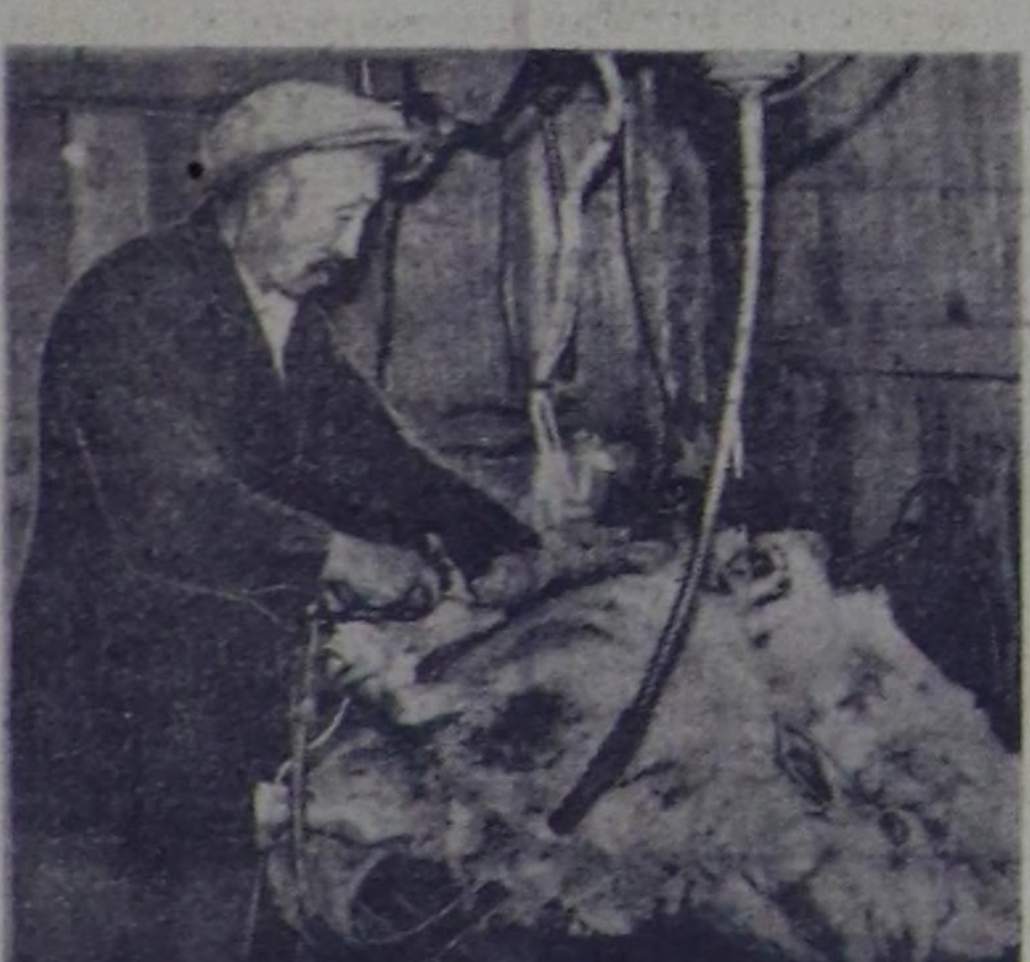
Хур чыла ашкан, күжү семис малдын продуктулуу-даа бедик, чып төлү база боткуч, дүргөн манымчал болур. «Мурнак» колхоз бо талазы-биле Бай-Тайгада эки көргүзүлгү ажал-агылларын бирөөн. Мал продуктуларын бүдүр болган садар талазы-биле чартык чыл планын аракта ажыр күүсеткен: күрүгөтө 390 центнер эйт белегээр турган, херек кырында 498 центнери кирген, дүк 110 центнери орунуга 140 центнер болган, а сут сазарынын чартык чыл планын 110 хуу күүсеткен.

Малдык эчкир, сүткүр, дүкүр чоруну белденерине организасти ажалдаш малчылар ортузунга болур-тогуру-биле ал келгенни түнөөндө колхоз чартык чылда күрүнө мурунуга планын онаалдаары: сүтү 101,8 хуу, эчти — 134,6 хуу, дүктү—208,9 хуу күүсеткен.

Колхозтун ийги хөө 12 муң ажит, июль бешке чедир 10 муң хойну кырган, бир бапка онааштыр 1980 грамм дүктү алган. Социалистик хуууу-биле хой бургууна 2000 грамм дүк азыры көрдүгөн, а шүптү колданар доозулган, хураган кыргылдаан болган агарлашкынын эртинген үеде, ол сорулга чедимшиктин, харын ажит күүсеткен турары бүзүрөлгү.

Колхозтун малчыларында чыгыр үеде база бир чутула сезонунт ажит болур хойнуу чакы кыргылдаанын чедимшиктин доозулган болур. Колхоз күрүнө 188 центнер дүктү саткан. Кыргыттыган 11700 ажал баш хойнуу бирзанын онааштыр 2200 грамм дүктү баштайгы кыргылда-биле алган. Чамдык хойжулар бир хойлан-на дүк алыр талазы-биле алган хуууу-биле ажит күүсеткелен. Чижээ, социалистик хуууу-биле 2500 грамм дүктү бажыткан колхозтун бир бажыга онааштыр алырны айткан. Олар: Мукуужук 3860, Олар Дажы-Хөө—3500, Сат Бегзи—2500, Сат Сүрүмей—3000 грамм дүктү алган.

Чылдың бири чартында чедил алган чамдык чедимшиктин бажыткан колхозчу малчылар Совет Тыванын 30 чыл болур оюнга төлөп-тиг ужуражыр дээр шалкыны иште турушкан, малдык чайла-галдымкынын организасти чорудул турар. Хойнуу богаан баа малдык чакы чуулаамы кылган. Малдык тусый эртем-ингерин мал кажаларын дез-инфекцияларын үрүстүчүлөп турар.

Чылдың бири чартында чедил алган чамдык чедимшиктин бажыткан колхозчу малчылар Совет Тыванын 30 чыл болур оюнга төлөп-тиг ужуражыр дээр шалкыны иште турушкан, малдык чайла-галдымкынын организасти чорудул турар. Хойнуу богаан баа малдык чакы чуулаамы кылган. Малдык тусый эртем-ингерин мал кажаларын дез-инфекцияларын үрүстүчүлөп турар.

Чылдың бири чартында чедил алган чамдык чедимшиктин бажыткан колхозчу малчылар Совет Тыванын 30 чыл болур оюнга төлөп-тиг ужуражыр дээр шалкыны иште турушкан, малдык чайла-галдымкынын организасти чорудул турар. Хойнуу богаан баа малдык чакы чуулаамы кылган. Малдык тусый эртем-ингерин мал кажаларын дез-инфекцияларын үрүстүчүлөп турар.

СЕМИРТИЛГЕ

Тоску беш чылдың тодаларында чылдык Ойур районунд «Торгалык» совхозунун мурнакчы малчылары Совет Тыванын 30 чыл оюнга чедимшиктин ужуражыр дээр күженишкенин ажалдан турар.

Танды районда «Коммунисттин хереди» колхозтун кыргылда пунктунда ажал бо хуунерде манг-тууук. Ат сурагыл малчылар чорвал, а ам пенсионерлер бозу берген Оюң Бады биле Оюң Долгар ирей-калай кыргылда кампанянында эки илекпейлг кирижи, өскөлөргө үлөгер-чижектег ажалдан турар.

Т. ДАМБАЖЫК.

А. СОДУНАМНЫҢ фотолору.

АЖЫКТЫГ КАМНАЛГА

«Кара-Хөл» колхоз республиканын төп районнары-биле харылзаа турар орук-чирек талазы-биле берге черде турар. Оон ийди колхозтун бүдүрүлгө участоктары-биле харылзаа-жыры база белем авет.

КУЖЕНИИШКИНИНГ АЖЫЛ

Монгу-Тайга районда «Малчы» колхозтун № 6 сарлык бригадалык каларчылары тоску беш чылдың толкору дөрктү чылдың планын онаалдаарын ажит күүсеткен дээр күженишкенин ажалдан турар.

ТУДУГ КОЛЛЕКТИВИНДЕ

Республиканын көдөө тудугулары уылдын таарымчалыг уеин чөп ажылап, колхоз, совхозтарга бүдүрүлгө болган чуртталга объектилерин тудуг бээрин шалкын темп-биле чорудул турар. Бо чылдың баштайгы чартынын түнөөндөрү-биле алган, «Тыва көдөө-тудуг» трестин Сарыг-Сенте № 958 өкжү чорур микро-доннады бедик көргүзүлгөрдү болган.

ТАРААНЫ МАЛГА БАСТЫРБАС

Республиканын хову шөлдеринин ажал-ишчилеринин бүгү-ле күчүнөйи сиен, тарааны бедик дүжүлүн өстүрүп алырчыте угланган. Чер-черде тарааны чайгы ажал-галдынын байланын, сиен, тараа шөлдеринин сугартылгазынын, ол чайгы байлакты малга чидиртпес, чаза бастыр-бас дээр ан турар хемчегерин дуйтайныла сөзгү неделаянын почитазы-биле элөөн хөй чагаа реалкыга келген. Ийди янылгы чагаалар эрткен айза база турган.

БЕШ ЧЫЛ ПЛАНЫ КҮҮСЕТТИНГЕН!

Москваның электри маши-налары кылдыр С. М. Киров атыгы «Динамо» заводунун коллектив беш чыл планынын күш-ажылдын «бүдүрүлгө» бемдеринин талазы-биле ажал-галды чыл дөбө ай иштел-се күүсеткен. Ол коллектив беш чылдың иезинде тура күш-ажылдын бүдүрүлгөдүн 37,3 хуу улгаттырган.

Партия секретари В. А. Воронцов Д. И. Брежневтин бажырылгатазын, ижнеер-техниктег ажалдакчыларынга бажырылган ажалдын динамикаларын ажал-биле үткүр-хүлээп алганнар. Июль-9-та заводка хөй муң кижэ киршикен митинг болган.

ОРДЕН-МУЗЕЙНИН ТУГУНДА

Чурттуг эртем болган куду-тура — чырдымкы албан черлеринин чутула чери, ССРЭ-нин революциянын Ленин орденин Төп музейи 50 чыл болган ССРЭ-ниң Дээди Советинин Президиумунун Чарланын бажырылган социализмниң чедимшиктинин ажал-биле пролетариаттын база Коммунисттик партиянын болган совет үзүстүгү революстуг, даямкы болган күш-ажылды чачылдарында ажал-чил чондары кижилер талазы-биле үр-туңнедиг ажал-дээр хуу музей ийги ордени-биле — Октябрь революциянын ордени-биле шаңктал-кан.

ЧЕМНЕРНИ ЧЕТЧИРИ-БИЛЕ БЕЛЕТКЭЭР

Сиген кезилээнин түлүк үеин... Бүгү Россия Федерациясында сиген кезилдеш чорун, малдын келер кыстагалдымкында үдөөнүн турдуу турар. Чоюн Сибирьде сиген кезилдеш чүгө чаа далаарын турар-даа бол. Сугу Кавказга ол түлүк чоруп турар. Ийди чайгаар үгөн болган тараан сигенеринин чартында хөй кезин кезип каалкан, сенажтын 80 ажит хууу салдыган, сиген дала-галдынын 40 зире хуууу белеткенин.

